

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

2. Illud. Consistentibus, & declinantibus in hoc Regnum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

baptizatis concedit, illi negare præsumitur, ita sustinet Bardi q. 1. tr. 2. c. 4. §. 2.

5. Non potest, quia non irrationabiliter quis asseverabit, illam vocem (Fidelibus) debere in Bulla sumi proprie, & strictè pro verè. F. deli, qualis non est hæreticus internus, & ita sustinet Mendo d. 14. n. 14. & rursus in Append. num. 31.

Schismaticus.

6. Parè Schismaticus hoc est, qui solum obedientiam Summo Pontifici exterpè negat, sed à nullo fidei articulo recedit (si enim ab aliquo recederet, jam esset hæreticus, de quo iam hæc. nus locuti sumus) fortasse primo aspectu, solum verbis Bullæ ad litteram consideratis, posset uti privilegiis bullæ, quia sic jam est fidelis. Verum ego persuadere mihi nunquam potui, mentem Pontificis esse, ut velit favere per sua privilegia illi, qui ab ipso tam manifestè recedit, & rebellis est.

7. Adde, si quis Schismaticus sit ex illis, qui negant, hunc Summum Pontificem esse, putans id non esse articulum fidei, quæ ratione valet ab eodem acceptare privilegia, quæ non nisi à vero Summo Pontifice dimanare possunt? Id certè accidere potest, quando idem Pontif. x est, qui Bullam concedit & idem, qui ab ejusmodi Schismatico repellitur. Ita contra Bardi merito discurrit Mendo in Append. disp. 1. n. 32.

Catechumenus.

8. Hic nullis bullæ privilegiis potiri posse, certum judico cum Delago de Panit. disp. 27. num. 2. aliisque quia Ecclesia nunquam, sive suas leges, sive sua privilegia dirigit ad illos, qui nondum lanuam per quam ingredimur in ipsam Ecclesiam, quæ est baptismus, ingressi sunt.

9. Dices at cum Suario, & aliis dictum à nobis est in Opusc. de Sac. Miss. lib. 2. §. 4. probabile est, quod Sacrificium Missæ applicatum catechumeno, eidem prædest ex opere operato quoddam satisfactionem, & impetrationem; ergo etiam proderit & bulla, sicut enim ibi applicantur merita Christi Domini, ita hic. Hoc modo, argumentatur contra nostram sententiam Henr. l. 7. de Indul. c. 18. n. 3. & c. 20. n. 8.

Respondeo. Quoniam multi non distinxerunt questionem, minus rectè huic paritati responderunt. Alia enim est questio, an possit Catechumeno prodesse bulla, si ad alios ipsa à Summo Pontifice dirigeretur; alia an ad ipsos dirigatur, unde de facto proficit. Prius ex his, est, sit controversum, & ipsi faveat pagitas ducta à Sacrificio Missæ. At ego dico, certum mihi esse posterius, hoc est catechumenis bullam non prodesse ex illo capite, quod de facto Pontifex ad illos bullam non dirigit. Id quod colligo ex communiter contingentibus, quia nimirum ad solos baptizatos dirigit Ecclesia, & Pontifex suas leges, præcepta, privilegia, & similia, illisque solum proficere facere, & solum cum illis loqui. At, quod Sacerdos particularis velit dirigere fructum sui sacrificii ad catechumenum, jam te supponis. Quamvis igitur asserere possimus, Christum Dominum non exclusisse catechumenos, tum à fructu Missæ, tum à suffragiis Ecclesiæ, tum ab ejusdem privilegiis, quia jam sunt initiati ad portas Ecclesiæ, & veluti initiati fideles, & quidem extempni, quia jam baptismum petunt, (sicuti non excluduntur Novitii à privilegiis Religionis licet nondum perfectè in istam professionem ingressi sint) quamvis id asserere, inquam, possimus, tamen, quod de facto Pontifex, cor vices suas in terris Christus Dominus commisit, applicet prædictis catechumenis bullæ privilegia, sicuti applicat novitiis privilegia religionis, & sicut applicat suam Missam eidem catechumenis Sacerdos, nescimus; immò ex consuetudine Ecclesiæ se semper dirigentis ad baptizatos, scimus non applicare. Ita mihi hæc super re discurrendum esse videtur.

Infantes, Ametæ.

10. Infantibus, & perpetuo amenibus, multo magis phræneticis prodest Bulla Cruciatæ, si qui pro ipsorum elemosyna, illam sumat. Ratio est, quia Pontifex generaliter omnibus Fidelibus sine distinctione ætatis, vel conditionis eam concedit, & ex alia parte illi, cum sint Christiani, censentur virtualiter petere ea, quæ ad salutem animæ illis sunt utilis. Ita Tullerch. lib. 1. cap. 26. §. 1. dub. 6.

11. Proderit autem his bulla, ut tempore interdicti sepeliantur in loco sacro cum moderata Portus, ut infra suo loco posse, per bullam, dicitur. Proderit item pauperibus, postquam usum rationis acquirunt; & amenibus, si forte convalescent, proderit, inquam, ad indulgentias acquirendas, ad vota commutanda, ad abolutionem à conservatis, ad usum lacticionum, &c.

Religiosi.

12. Religiosos, vel Religiosas frui posse Bullæ Cruciatæ privilegiis, si eam accipiant consuetæ electionis, (de qua mox,) data certum sit. Præcise dicitur tamen Primò, ab usu lacticionum, de quo infra, & præcise dicitur: Secundò, à privilegio circa poenitentiam Sacramentum, de quo ego in opere de Sacramentis lib. 5. de Panit. c. 5. §. 4. n. 37. satis egi.

13. Illud autem solum hic adnoto. Religiosos non indigere ad acquirenda bullæ privilegia consensu sui superioris, cum sit concessio data omnibus fidelibus à Summo Pontifice omnium Superiore. Sed nostros à Societate indigere propter ipsius Pontificis restrictionem factam nobis in nostris bullis, docet Bardi in Bull. q. 1. disp. 1. c. 5. fol. 167. contra Andream Mendo in Append. d. 1. cap. 13. & latius in Elucid. Bullæ p. 4. n. 19. sententiam, nostros à Societate, æquè ac alios religiosos, non indigere consensu superioris ad omnes bullæ gratias acquirendas, præter ea, quæ pertinent ad Sacramentum poenitentiae, & ad modo dictum usum lacticionum; qui idem Mendo ibidem explicat bullas Pontificas quæ in contrarium assertu Bardi loqui solum de gratis in ordine ad Sacramentum poenitentiae, non vero in ordine ad alias materias.

§. II. Consistentibus, & Declinantibus in hoc Regno.

1. Certum est, non solum fixe commorantes in hoc Regno (idem semper hic, & in sequentibus intellige de aliis regnis Hispaniarum Regi subditis, ubi bulla promulgatur) verum etiam exsistentes in illo commoventes, etiam per unum diem, immò, per unum horam, posse accipere & frui bullæ privilegiis, anno duratur, tamen hinc recedant, & deinde alibi, ubi bulla non promulgatur, sedem figant, excepto privilegio usus eorum prohibitorum propter expressam prohibitionem, ut in superioribus indicavimus, & dicitur inferius. Manifestè concedit Pontifex in illis verbis (consistentibus & declinantibus.) Ita expressè Barnabas Gallie, in explic. Bull. Cruc. cl. 1. dub. 5.

2. Quid si externus declinet, seu perveniat solum in Panormi v.g. Portum, unde mittat amicum, qui ipsi bullam accipiat, ipso in civitatem, immò in litus non descendente.

Respondeo, idem posse, quia Portus absolute & simpliciter pars est civitatis, seu regni. Idem potest, si quis declinet in sinum similem Portui.

3. Quid si ex mari vicino extra Portum, seu sinum declinet in sinum similem Portui? Respondeo. Mihi valde scrupulosum est, tunc possit. In mare enim, quamvis vicinum quis perveniat, cessante mihi videtur, dici posse, quod declinet in regnum, & consilium etiam sentit Mendo in Append. d. 1. n. 26.

Grati.

4. In hoc Sicilia regno sunt aliqua Græcorum oppida, quorum

quorum incolae ritu Graeco viventes, tempore quadage-
simae, non solum abstinent, à lacticiis, sed etiam ex
suo ritu à piscibus sanguinem habentibus. Inquit iam,
an bulla (ut etiam quoad alia privilegia) proficiat.

Respondeo. Tum quoad dictum privilegium de lacti-
ciniis, tum quoad alia, prodest: quia etiam ipsi sunt
fideles, & in hoc regno, ubi bulla promulgatur, com-
morantur, nec est unde ipsi excipi debeant. Quare virtute
ipsius Bullae, licet illis committere lacticia, diebus
veritis, & per consequens, immo potiore ratione, pisces
sanguinem habentes, privilegium enim concedens lacti-
cinia, multo magis concedit pisces cuiuscumque gene-
ris, qui magis distant à carnibus, quam lacticia. Ita
Bardi in *Bull. par. 3. tr. 1. c. 2. sect. 1. n. 2. in 2. edit.*

§. III. Ex bonis sibi à Deo collatis liberaliter contulerit.

Tametsi in hac clausula non decernatur, quanta
debeat esse elemosyna porrigenda ab eo, qui
bullam sumere intendit, quia tamen Pontifex concedit,
eam debere decerni à Commissario, ideo eius taxae stan-
dam est. Verba Greg. XIII. à subsequentibus Pontifici-
bus confirmata haec sunt. *Item conceditur facultas com-
missario, ut dictam subventionis quantitatem à Fidelibus, ut
praedictur, pro Vivis, & Defunctis, iuxta personarum qua-
litatem, & bonorum quantitatem, arbitrari possit.*

At vero, quantum ipse decrevit? Respondeo. Pro
Indis, & Hispanis in India degentibus, pro quibus maior
quantitas decreta, vide Trullench. lib. 1. in *Bull. §. 1.*
aub. 2. Pro nostris regionibus (id quod scire, ad nos per-
tinet) Commissarius decrevit sequentem realem taxam.
Ita Trullench. *ibid.* Scito autem realem unum valere
unum tarenum monetæ Siculae, & grana quatuor cum
eiusdem grani quarta.

Pro Cardinalibus, Episcopis, Abbatibus, Inquisito-
ribus, dignitatibus, & pro insignibus quibusdam perso-
nis, quas mox indicabimus §. 7. n. 4. elemosyna pro bul-
la vivorum est octo Realium Castellatorum, hoc est
monetæ Siculae, decem tarenorum, & granorum decem.

Pro communibus personis: pro eadem vivorum
bullae, elemosyna duorum realium, hoc est monetæ
Siculae tarenorum, duorum & duodecim granorum cum
dimidio.

De elemosyna danda pro bulla lacticiolorum, quæ
Sacerdotibus favet, dicam infra c. 8. §. 5.

Videm danda pro bulla defunctorum, dicam c. 15.
§. 2. n. 8. Et pro bulla compositionis c. 26. §. 6.

His prælibatis multa sunt dubitationes hic enodon-
dæ, quas in sequentibus §. iam solvimus.

§. IV. An ex bonis furtivis, vel usurariis dari elemosyna possit pro Bulla.

Quoniam Bullæ tenor habet, ut ex propriis bonis
eiusmodi elemosyna porrigatur dubitabis, quid
si ex bonis furtivis? hoc autem nomine intelliguntur
hic etiam usuraria.

Respondeo. Doctores fere communiter (præter
unum Rodriquez ap. Galleg. mox citandum) loquentes
hac de re, Acoſta, Vega, Trullench, Bardi, Mendo,
Macedo, Escobar, Diana, quos citat, sequiturque Gal-
legus, in *Bull. c. 14. dub. 182.* absolute, & sine ulla distin-
ctione docent furtiva pecunia sumi bullam non posse:
quia discretis verbis dicit Pont. fex (ex bonis sibi à Deo
collatis.) Adde hanc debere esse elemosynam: sed ex
D. Thoma, 2. 2. q. 32 & communiter, consistere elemosy-
na ex bonis laicis, non potest.

Vt hæc doctrina explicatius habeatur, sic distin-
guendum est. Si sermo sit de ipsa pecunia in individuo
furtiva, quando fur aliam propriam non habet, certa est
prædicta doctrina propter rationes optime iam allatas.

At vero quando fur aliam habet propriam quam

Pars III.

possit dare pro bulla, ipse tamen pro bulla furtivam det,
valebit bulla, quia tunc materiale quid est, dare hanc
furtivam cum iam cum illa fiat elemosyna æquivalen-
ter. Ita Bardi in *Bull. p. 2. t. 1. c. 1. b. sect. 3. n. 18.*

Praeterea si loquamur de pecunia furtiva, quæ fuerit
immixta cum alia propria furtis, ita ut discerni nequeat,
cum iam illa transierit, propter illam unionem & mix-
tionem, in dominium furis (ut dixi in *libris decalogi*,
tr. 3. c. 3. §. 4. n. 1.) potest utiliter ex illa dari elemosyna,
remanente semper ipsi furi onere restituendi id, quod
iniquè abstulit. Si ergo ex illa facere elemosynam valide
fur potest, valide consequenter cum illa bullam acci-
piet, unde & illius privilegii fruetur. Ita Mendo in *Bull.*
d. 4. c. 1. n. 6.

Huc facit casus sequens. Titius furatus est v. g. do-
cem bullas à depositatio, easque distribuit fidelibus, sive
pro elemosyna ordinaria duorum realium, sive minus,
retenta pro se pecunia, inquit an fideles, qui data
ea elemosyna accipiunt bona fide bullas, utiliter acci-
piant.

Respondeo accipere inutiliter, quia bullæ privilegia
conceduntur sub conditione elemosynæ dandæ Regi
in subsidium belli contra infideles, quæ elemosyna hic
non adest. Unde licet, dum bona fides durat possint
dicti fideles vsci v. g. lacticiis, tamen cognita veritate,
non poterunt. Quod si bona fide absoluti fuerint à reser-
vatis, esto propter bonam fidem absoluti ab ipsis indi-
rectè fuerint, at re cognita, debent eiusmodi peni-
tes de iisdem reservatis directam à legitimo confessorio
absolutionem obtinere. De his absolutis bona fide vide
multa à me dicta in *lib. de Sac. l. 5. de Penit. de Cas. res.*
c. 12. §. 2. n. 7.

§. V. An ex pecunia habita ex turpi lucro.

Meretrice v. g. habens pecuniam ex meretricio,
potestne cum hac bullam utiliter accipere?

Respondeo. Potest: quia quamvis illa peccaverit, dum
eas, medio peccato, lucrata est, tamen pecunia sua est,
suoque sub dominio, ut alibi satis explicuimus, ergo de
suo elemosynam illam dat, dictisque privilegiis bullæ
frui merito potest. Idem dic in similibus.

§. VI. An ex bonis creditis, vel ab alio datis.

Tres hic sunt casus: primus: Titius obtinet à Com-
missario bullam credito, hoc est, promittit Titius,
se post sex menses v. g. traditur elemosynam præscri-
ptam, utiliter ne bullam obtinet.

Respondeo, & primo quidem Dico, manifeste inuti-
liter, si habet animum eam elemosynam non tradendi,
quia sic nullam tribueret. At si ipso initio acceptionis,
animum habet tradendi (qui est casus propositus) Dico,
utiliter etiam pro his prioribus mensibus antequam pro-
missum solvat. Ratio est, quia id concedit Commissa-
rius Generalis apud Mendo *dis. 14. num. 4.* & merito obli-
gare enim se ad dandam elemosynam, elemosyna
est: Atque eiusmodi certe est communis praxis, idque
cum emolumento Regis, nam se multi bullam acci-
piunt quod non facerent, si numerato cogerentur pecu-
niam deponere.

Quod si quis habeat initio animum non tradendi, sed
post sex menses v. g. mutet voluntatem, velitque dare,
tunc sane à die, qua eiusmodi bonam voluntatem habet,
lucrati potest privilegia bullæ usque ad finem anni dura-
tionis bullæ, quia tunc iam legitime pro illis postero-
ribus mensibus bullam habet, quam legitime antea non
habebat, Ita Bardi *l. c. sect. 6.*

Contra, si initio habuit intentionem tradendi elemo-
synam, & postea transactis seu v. g. mensibus mutet vo-
luntatem, nolique elemosynam largiri, Dico à die
quo non elagiri proponit, non lucraturum privilegia,
quia hæc dantur sub conditione elemosynæ, quamvis,
P p propter